

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

Prima sesiune de training pentru titori în cadrul proiectului “Program transnațional de îmbunătățire a stagiilor de pregătire practică a elevilor din școlile sanitare pentru facilitarea tranziției acestora de la școală la viața activă”

Rolul tutorelui în dezvoltarea competențelor elevilor din școlile postliceale

Lector: Gabriela DEDIU

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

Motto :

*“Drumul te formează iar destinația te definește...
La destinație vei afla cine ești cu adevărat.”*

INTRODUCERE

Este datoria fiecărui cadru medical să transmită mai departe experiența câștigată în muncă, îmbogățind prin aceasta tezaurul culturii de specialitate a profesiei noastre. Stim cu toții ca asistența medicală se poate face doar cu devotament. Devotamentul hotărăște atitudinea omului față de muncă și se verifică atunci când este pus la încercare.

Stagiul de practică urmărește dezvoltarea cunoștințelor și abilităților cognitive, formarea și perfecționarea competențelor de specialitate, maturizarea gândirii critice și rafinarea capacității de a aprecia și de a asuma valori autentice de către viitorii absolvenți. Tutoratul are menirea de a-i determina pe elevi să respecte și să-și mențină acest statut, să înțeleagă necesitatea autodezvoltării și să le perfecționeze competențele pentru a lua decizii eficiente pentru viitor.

NOȚIUNI GENERALE ALE ACTIVITĂȚII DE TUTORAT

Tutoratul sprijină punerea în valoare la nivel performant al cunoștințelor, aptitudinilor și deprinderilor practice atât în procesul de învățământ cât și în cadrul activităților extracuriculare, printr-o atentă și responsabilă supraveghere a elevului.

Inainte de toate trebuie să ne punem întrebările:

-tutorii sunt pregătiți să înțeleagă așteptările elevilor?

-elevii sunt pregătiți să înțeleagă ce se așteaptă ca ei să realizeze în stagiile practice?

Orice proces de tutorat trebuie să înceapă prin asumarea de către tutor a responsabilității respectării unui sistem de valori și coduri deontologice.

Tutorele reprezintă, apară și îndrumă elevul în demersul său de a deveni un asistent medical cu calitățile pe care noi le dorim.

In formarea tutorilor se va pune accent pe următoarele aspecte:

- cum să mențină o comunicare deschisă;
- cum să ofere un feed-back constructiv;
- cum să rezolve probleme de predare, disciplinare sau probleme legale;
- cum să coopereze cu grupuri de tutori din alte spitale;
- cum să ofere modele de autoevaluare și să-și îmbunătățească competențele incluzând folosirea portofoliului și a jurnalelor de activitate.

▪ Un tutor este un educator instruit:

- cu cel puțin 5 ani experiență profesională;
- care furnizează susținere și asistență elevilor pe parcursul stagiilor practice în spital;
- care are un nivel de studii de specialitate, educație și pregătire corespunzător;
- care cunoaște legislația de specialitate în vigoare;
- care semnalizează orice limite ale activității desfășurate și face propuneri de îmbunătățire;
- care dorește să-și îmbunătățească permanent competențele și capacitățile profesionale prin participarea la programe de formare, seminare, conferințe, schimburi de experiență, etc..

Responsabilitățile tutorei față de sine:

- preocuparea față de dezvoltarea și evoluția sa profesională;
- participarea la cursuri de perfecționare;
- dobândirea/dezvoltarea de noi competențe cerute de contextul actual;

Activitatea tutorei este o activitate didactică, un proces de dezvoltare profesională care are ca reper central: învățarea. A deveni tutor este un proces de dezvoltare și un instrument al schimbării prin care standardele de calitate în învățământ sunt ridicate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

Unitățile de competență ale tutorelui:

- comunicare interactivă;
- menținerea echilibrului în cadrul grupului de lucru (prevenirea/remedierea disfuncționalităților);
- dezvoltarea capacităților și formarea deprinderilor la elevi prin monitorizare, acordarea sprijinului și oferirea de feed-back constructiv;
- îndrumarea observării elevului prin dezvoltarea capacității de analiză a procedurilor învățate și discutarea celor observate;
- îndrumarea elevului în implicarea efectuării procedurilor studiate;
- evaluarea performanțelor prin încurajarea autoevaluării și întocmirea caietului de practică;
- organizarea și planificarea activităților de practică ale elevului cu informarea celor implicați și asigurarea necesarului de mijloace didactice;
- identificarea surselor potențiale de disfuncționalitate;
- planificarea și organizarea activității de tutorat;
- informarea persoanelor implicate în activitatea de tutorat;
- asistarea elevului;
- propunerea variantelor de îmbunătățire în procesul de predare;
- măsurarea nivelului individual de performanță;
- transmiterea observațiilor sale cu privire la fiecare activitate a elevului;
- întocmirea rapoartelor de analiză a activității elevului.

Portofoliul tutorelui:

- evidența orelor de practică ținute și asistate de elev;
- evidența orelor de practică asistate de către tutore;
- analiza punctelor tari și a punctelor slabe ale activității de tutorat, propuneri de eficientizare;
- fișa de observare pentru fiecare elev;-raport final al tutorelui asupra activității elevului care va fi înaintat responsabilului desemnat de școală cu pregătirea practică și care va cuprinde evoluția elevului prin raportare la standarde și propuneri de perfecționare a activității de practică.

De ce tutorat?

- asigurarea calității în învățământ;
- îmbunătățirea deprinderilor practice și implicit a performanțelor profesionale;
- susținere morală, comunicare și colegialitate;
- dezvoltare de profesioniști cu atitudini pozitive;
- contribuție la profesionalizarea muncii asistentului medical;
- facilitarea fazei de tranziție de la școală la profesie;
- transpunerea teoriei în practică;
- prevenirea izolării profesiei;
- edificarea capacității de autoreflexie.

Caracteristicile unui tutore eficient-profil de tutore:

- încercător în rolul de tutore;
- acceptarea partenerilor de activitate;
- capabil de a observa în mod nepărtinitor, fără a judeca;
- capabil să ofere sprijin instructiv;
- abilități de comunicare interpersonal;
- model pentru învățare continuă;
- transmițător de speranță și optimism.

Ce nu trebuie să facă un tutore: -nu trebuie să fie –judecător;

- să-și asume rolul de expert;
- să încerce să facă din elev clona sa.

ROLURILE TUTORILOR

Rolul tutorelui în dezvoltarea competențelor elevilor este primordial încă din timpul formării de bază a acestora. Tutorele este o persoană cu abilități pedagogice care are ca principală funcție asistarea elevului pe întreg ciclul de învățământ. Activitatea tutorelui se referă la o formație numită grup de lucru, ce nu poate depăși dimensiunile unei semigrupe sau grupe.

▪ Tutorele este:

- model-prin calitatea prestației profesionale și prin implicarea în promovarea cunoștințelor dobândite;
- resursă-în contextul ofertei de activități demonstrative și al feedback-ului activităților didactice;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

- consilier- prin îndrumarea elevului;
- evaluator- prin părerea profesională față de activitatea desfășurată de elev în spital;
- supervizor;
- vector al dezvoltării profesionale;
- model de reflecție verbală și scrisă.

- Tutorele trebuie să aibă disponibilitatea, puterea și capacitatea de a determina elevii să-și dorească și să acționeze atât în dezvoltarea competențelor personale și profesionale cât și în întărirea coeziunii colectivului din care face parte.

-Tutorele este modelul elevului prin:

- personalitate;
- pregătire și perfecționare;
- stil educațional,
- Activități corespunzătoare rolului de tutore:
- construiește și menține o relație pozitivă, constructivă cu elevul;
- ajută elevul să se acomodeze cu atmosfera de lucru a spitalului;
- comunică în permanență cu elevul;
- încurajează activitatea elevului.

-Pentru a-și îndeplini rolurile, tutorele trebuie să aibă cunoștințe de :

- Psihopedagogie;
- Formare;
- Consiliere;
- Comunicare.

-PEDAGOGIA MEDICALĂ: face parte din sistemul științelor pedagogice aplicative pe domenii de activitate, reprezentând ansamblul disciplinelor teoretice și practice care studiază activitatea de formare-dezvoltare permanentă a personalității umane, prin strategii și mijloace de cercetare specifice, aceasta fiind o clasificare după modul de raportare la obiectul de cercetare – dimensiunea funcțional-structurală a educației.

Relația pedagogiei cu *medicina* (medicina = știința conservării și restabilirii sănătății oamenilor; pedagogia se interferează cu medicina prin teoria și practica de terapie medicală ca act de relație elev-pacient și prin teoria și practica de terapie educațională în cazul deficiențelor senzoriale, motorii, psihice, comportamentale).

- Educația = *activitatea socială complexă, care se realizează printr-un lanț nesfârșite de acțiuni, exercitate în mod conștient, sistematic și organizat, în fiecare moment un subiect (individual sau colectiv) acționând asupra unui obiect (individual sau colectiv), în vederea transformării acestuia din urmă într-o personalitate activă și creatoare, corespunzătoare atât condițiilor social-istorice prezente și de perspectivă, cât și potențialului său biopsihic individual.*

-Procesul de educație vizează dobândirea de priceperi și deprinderi practice, bazate pe cunoștințele teoretice acumulate, care permit elevilor desfășurarea activităților de promovare, menținerea sănătății și prevenirea îmbolnăvirii.

-De asemenea, se are în vedere crearea capacităților intelectuale și deprinderilor practice necesare participării active la evaluarea pacientului, organizarea programului complex de recuperare, în scopul ameliorării suferințelor acute, a recidivelor în bolile cronice sau prevenirii factorului de risc. În activitatea practică, elevul trebuie să efectueze proceduri în cadrul programului individualizat, participând permanent la ameliorarea stării bolnavului, a recuperării pacienților alături de echipa de asistenți angrenați în activitatea de îngrijire.

Relația elev-tutore:

-Trecerea la o metodologie mai activă, centrată pe elev, implică elevul în procesul de învățare, dezvoltă aptitudinile învățării, precum și aptitudinile fundamentale ale muncii alături de alții și ale rezolvării de probleme.

-Metodele centrate pe elev implică individul în evaluarea eficacității procesului lor de învățare și în stabilirea obiectivelor pentru dezvoltarea viitoare. Aceste avantaje ajută la pregătirea individului atât pentru o tranziție mai ușoară spre locul de muncă, cât și spre învățarea continuă.

Potrivit autorilor:

Caracteristicile fundamentale ale elevului care învață eficient sunt:

- Are scopuri clare privitoare la ceea ce învață,
- Are o gamă largă de strategii de învățare și știe când să le utilizeze,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

- Folosește resursele disponibile în mod eficace,
- Știe care îi sunt punctele forte și punctele slabe,
- Înțelege procesul de învățare,
- Își controlează sentimentele în manieră adecvată,
- Își asumă responsabilitatea pentru procesul lor de învățare și
- Își planifică, își monitorizează, își evaluează și își adaptează procesul de învățare.

Delimitari conceptuale:

-*Tutoratul* :

- estr o relație bazată pe încredere și susținere între un profesionist și un elev;
  - profesionistul în domeniul respectiv de activitate ofera suport, îndrumare și asistență prin tehnici de lucru;
  - are ca finalitate dezvoltarea competențelor elevilor;
  - este un proces de învățare în care elevul dobândește competențele necesare procesului de formare.
- Tutorele trebuie să fie un bun psiholog pentru a putea realiza profilul moral al elevului, pentru a-l putea înțelege.

-Tutorele trebuie să cunoască, legat de:

- moralitate:** dezideratele educației morale;
strategia educației morale;
procesualitatea educației morale;
cadrul organizatoric al educației morale.
- disciplină:** sensul pedagogic al disciplinei;
educarea atitudinii disciplinate;
strategia educării atitudinii disciplinate.
- educația profesională:** esența educației profesionale;
sarcinile educației profesionale;
direcțiile fundamentale ale educației profesionale;
orientarea profesională.
- **educația estetică:** esența educației estetice;
sarcinile educației estetice;
educația estetică în lumea contemporană.

-Cunoașterea elevului este absolut necesară, întrucât procesul de tutoriat nu se desfășoară la întâmplare, ci avându-se în vedere cunoașterea particularităților individuale ale acestuia.

-De asemenea, este necesar ca tutorele să posede informații referitoare la interesele și aptitudinile elevilor, pentru a le potența în mod corespunzător și a le direcționa spre un domeniu în care ele să fie dezvoltate și valorificate.

-Întrucât nu exista un stil pedagogic ideal pe care un tutore să îl urmeze, acesta trebuie să-și definească propriul stil, în funcție de personalitatea sa, dar mai ales în funcție de colectivul de elevi cu care tutorele își desfășoară activitatea.

-*Trăsături care ar trebui să caracterizeze stilul pedagogic al tutorelui:*

- a) **admirația** pentru o bogată cultură de specialitate, conștiințozitatea și responsabilitatea profesională;
- b) **respectul** atât pentru activitatea de asistență medicală cât și pentru cea de tutorat;
- c) **interesul** constant și susținut pentru studiu și cercetare;
- d) **spiritul** și tactul pedagogic de care trebuie să dea dovadă tutorele;
- e) **cooperarea** cu elevii și cu celelalte cadre, atât din școala din care provine elevul cât și din unitatea medicală în care are loc stagiul de practică al elevului;
- f) **ținuta** vestimentară impecabilă;
- g) **interes** pentru elevi, pentru aspirațiile și idealurile lor.

=**Consilierea** are un caracter formativ, se axează pe dezvoltarea unor abilități practice sau personale. Astfel, prin consiliere psihologică se urmărește:

- autocunoașterea;
- optimizarea și dezvoltarea personal;
- adaptarea cât mai eficientă la mediul extern;
- identifică sursele blocajelor personale;
- identifică resursele/potențialul pe care îl au persoanele cu care lucrează;
- învață elevii să formuleze concret scopuri/obiective pe care să le atingă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

=**Comunicarea**, la rândul său, conține prin ea însăși potențial educativ: transmitere de cunoștințe, formarea gândirii și facilitarea operațiilor intelectuale, autoreglarea activității intelectuale, transmiterea codurilor caracteristice fiecărei științe, între comunicare și educație existând un raport de interdependență.

De aceea, tutorele trebuie să comunice eficient și expresiv, ceea ce presupune:

- să informeze inteligibil și să faciliteze înțelegerea mesajului transmis;
- să dezvolte gândirea, afectivitatea, motivația, voința și personalitatea elevilor;
- să sesizeze și să conștientizeze reacțiile, atitudinile și manifestările comportamentale ale elevilor;
- să fie convingător.

-În lucrarea intitulată „Estetica”, Tudor Vianu spunea „Gândirea este cimentul ce fixează pulberea ideilor”.

=*Principalul scop urmărit prin activitatea de comunicare și relaționare interpersonală de către tutor:*

-dezvoltarea capacității de ascultare activă;

-dezvoltarea capacității de exprimare asertivă.

-Ascultarea activă=capacitatea de a surprinde conținutul mesajului, emoțiile interlocutorului pentru a asigura înțelegerea cât mai corectă și profundă a mesajului.

✓ Factorii care susțin comunicarea activă:

-comunicare nonverbală;

-contact vizual cu interlocutorul fără însă a-l fixa cu privirea;

-asigurarea înțelegerii corecte a ceea ce a comunicat elevul prin formule de genul:”Ceea ce vrei tu să îmi spui este că.....”

-ascultarea elevului fără a fi preocupat de răspunsurile pe care dorim să le oferim;

-afirmații de genul “hmm”, ”da”, ”înțeleg”.

✓ Factorii care susțin procesul de ascultare activă:

-se dă interlocutorului ocazia să vorbească și să pună întrebări;

-elevul este sincer interesat de problema abordată;

-ascultarea nu este evaluativă;

-nu se utilizează etichete;

-sunt respectate momentele de tăcere și pauzele interlocutorului în vorbire.

✓ Observarea vizează:

-comportamentul nonverbal(mimica, gestică, voce, modificări vegetative);

-comportamentul verbal(conținutul mesajelor).

-Dificultăți în procesul de observare apar atunci când se trece de la simpla observare a unor componente la interpretări personale ale acestora.

🚦 **Coordonarea/adresarea întrebărilor:**

Coordonarea poate fi făcută direct și indirect, prin intermediul întrebărilor deschise și închise:

-Coordonarea directă are rol de a formula specificații noi și de a direcționa discuțiile vagi către o țintă fixă. Exemplu de întrebări deschise:”La ce te referi când spui.....?”

-Coordonarea indirectă presupune transferarea responsabilității discuției către interlocutor

🚦 **Rolul utilizării întrebărilor:**

-tehnica prin care este ajutat atât tutorele cât și elevul să găsească întrebările care lipsesc;

-oferă suport elevului pentru ca acesta să poată învăța cât mai multe lucruri din situațiile cu care s-a confruntat;

-ajută tutorele să coordoneze cursul și coerența discuției.

🚦 **Sugestii pentru folosirea corectă a întrebărilor adresate:**

-se folosesc întrebări care nu conțin fraze lungi;

-se folosesc cuvintele utilizate în timpul activității;

-nu se reacționează la fiecare răspuns cu o nouă întrebare.

🚦 **Reflectarea:**

-este o abilitate care ajută tutorele să înțeleagă starea emoțională a elevului,

-oferă elevului sentimentul că este ascultat, că ceea ce exprimă sau trăiește este important.

🚦 **Scopurile reflectării:**

-să verifice înțelegerea celor relatate de interlocutor;

-să îi comunice interlocutorului înțelegerea și acceptarea necondiționată;

-să stabilească o relație bazată pe încredere.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

☒ Reflectarea eficientă, se analizează din trei puncte de vedere:

- conținutul exprimat;
- sentimente exprimate;
- comportamentul nonverbal al elevului.

Oferirea de feedback este direct legată de reflectare.

☒ Recomandări pentru oferirea feedback-ului:

- focalizarea pe aspecte pozitive;
- trebuie să fie descriptiv și nu evaluativ;
- se recomandă evitarea cuvintelor bun sau rău precum și a celor care derivă din ele pentru că nu spun nimic despre comportamentul pe care trebuie să și-l dezvolte elevul;
- trebuie să fie concret și specific focalizat pe un comportament specific nu pe unul general;
- trebuie oferit pentru acele comportamente și atitudini care pot fi schimbate;
- trebuie să ofere alternative comportamentale și de atitudine;
- trebuie oferit imediat pentru întărirea comportamentului și nu după un interval de timp;
- trebuie să se adreseze comportamentului persoanei și nu persoanei în general.

☒ Furnizarea de informații:

- se va folosi un limbaj comun cu cel al elevului;
- se vor transmite informații care sunt corecte;
- se vor explora împreună alternativele, fără a le oferi ca fiind singurele soluții pentru acea situație;
- învățați elevii să caute informații și să le evalueze critic;
- analizați și modificați împreună informațiile incorecte pe care aceștia le dețin oferind argumente pe care le înțeleg și le accept;
- oferiți informații suficiente pentru decizii responsabile.

☒ Sumarizarea:

- recapitularea conținutului discuției
- încheierea discuției

- când poate fi utilizată?

- pentru stabilirea priorităților;
- pentru stabilirea alternativelor de abordare a unei teme;
- pentru clarificarea perspectivelor asupra alternativelor de abordare a temei respective.
- Sumarizarea este strâns legată de identificarea următorilor pași de acțiune în procesul de tutore.

-Transmiterea asertivă=comunicarea deschisă, directă și onestă care ne permite să avem încredere în noi când comunicăm și să câștigăm respectul interlocutorului.

➤ *Gândiți-vă cum v-ar fi plăcut să se desfășoare prima experiență legată de activitatea practică pe care ați desfășurat-o dumneavoastră ca elev....*

.....cum ați fi vrut să vi se vorbească.....

.....ce să vi se spună.....

.....cum să vi se spună ce ați greșit.....când ați greșit.....

.....să vi se arate că sunteți înțeleși

știind ce sentimente trăiți.....

.....moment de reflecție individuală....vă rog să vă notați impresiile.....

E. Planchard a remarcat că din dorințele elevilor referitoare la relațiile lor cu profesorii se desprinde necesitatea unei intervenții umane care să-i susțină, să-i încurajeze și să le arate cu bunăvoință când și unde au greșit .

-Cunoscând toate acestea tutorele, pe parcursul stagiilor efectuate de către elev în spital, poate descrie capacitățile, abilitățile și aptitudinile elevului. În funcție de aceste referințe, la sfârșitul ciclului de studii, elevul trebuie să știe în ce domeniu/specialitate medicală ar putea să profeseze, putând interveni din timp asupra unei formări practice de calitate.

-De asemenea, școala ar trebui să facă seminarii de pregătire cu tutorii pentru dezvoltarea abilităților acestora și pentru familiarizarea cu curricula de predare, pentru a putea antrena elevul, implicându-l în toate activitățile (sub supraveghere),existente pe secția unde își desfășoară stagiul de practică, in diferite momente ale zilei.

-Tutorele trebuie să se axeze pe formarea practică a elevului, pe dezvoltarea deprinderilor care să ofere manopere executate corect, rapid, ferm, curat, frumos și elegant. De asemenea, căutând abilitățile psihologice

ale elevului, tutorele trebuie să îl determine pe elev să înțeleagă nevoile fiecărui bolnav, în funcție de psihologia bolii acestuia, stimulându-i abilitatea de comunicare, înțelegere și colaborare, definitorii în procesul de îngrijire.

-Multe cadre didactice își reprezintă obiectivele, în funcție de care proiectează și organizează instruirea, sub forma unei ierarhii, în prim plan situându-se achiziția cunoștințelor:

1. cunoștințe;
2. priceperi și deprinderi;
3. aptitudini și capacități intelectuale.

-Noile orientări ale învățământului impun o schimbare a ierarhiei obiectivelor, după cum urmează:

1. aptitudini și capacități intelectuale;
2. priceperi și deprinderi;
3. cunoștințe.

-Deprinderile se formează în condiții relativ stabile și constau în stapânirea operațiilor de lucru, în urma repetării unei acțiuni, cum ar fi: măsurarea tensiunii arteriale, efectuarea puncției venoase, efectuarea injecțiilor,etc. Toate acestea se formează în timp, sub îndrumarea și supravegherea tutorelui. Cultura profesională, răbdarea și îndemânarea, sunt calitățile fără de care tutorele nu poate forma aceste deprinderi și priceperi, acestea fiind baza actului medical.

-Elevului trebuie să i se prezinte și să i se dezvolte calitățile morale și profesionale ale asistentului medical, sarcinile și modul de viață ale asistentului, stilul de muncă și comportamentul asistentului. Cunoscând din timp acestea, elevul poate opta în a merge mai departe sau în a se reorienta profesional. Nu întotdeauna ceea ce credem noi că există se transpune și în realitate, dar necunoașterea nu te exonerează.

Tutor - STAGIU PRACTIC

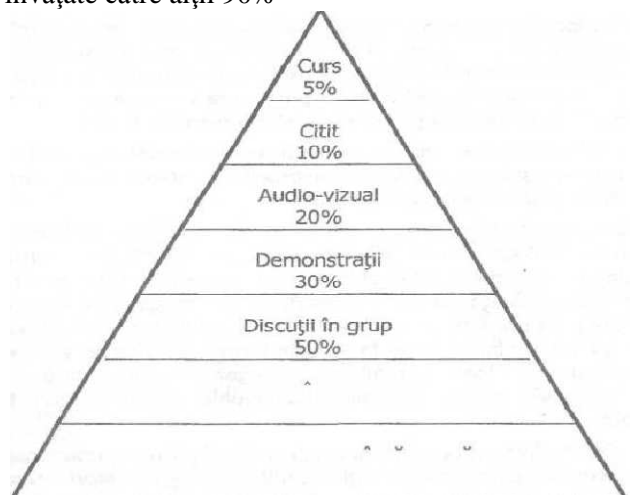
-Instruirea este definită ca un proces de schimbare ce are loc la nivelul celui instruit. Se face după modelele educaționale care aparțin teoriei educaționale. Aceasta este o știință comportamentală, educația fiind legată de schimbările de comportament.

-Organizarea acțiunii binomului educațional profesor-elev presupune identificarea unor căi sau modalități optime de execuție a operațiilor implicate în învățare, ce urmează să fie utilizate în realizarea obiectivelor pe care dorim să le transpunem în practică.

Piramida învățării

Punere în aplicare 70%

Transmiterea cunoștințelor învățate către alții 90%

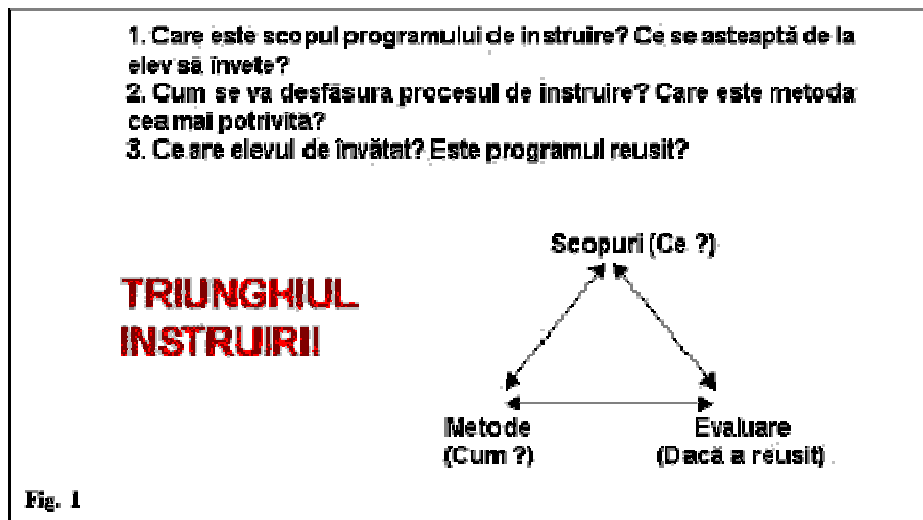

-Modelul educațional poate fi redus la trei puncte care formează triunghiul de instruire.

Acestea sunt:

- scopurile (care este scopul programului de instruire? ce se așteaptă de la elev să învețe?)
- metodele (cum se va desfășura procesul de instruire? Care este metoda cea mai potrivită?)
- evaluarea (ce ar trebui să fie învățat? este programul reușit?) (Fig.nr.1).

- Peste tot în lumea civilizată, după ani de instruire experimentală, procesul s-a extins și importanța tutorilor de medicină a fost recunoscută odată cu beneficiul întregii practici medicale. În aplicarea unui proiect de tehnologie didactică, tutorul de medicină dobândește o serie de funcții ce apar din obligația lui ca profesor.
- El desfășoară funcția de organizator al procesului de învățământ. Asigură condițiile cerute de desfășurarea proiectului de tehnologie didactică. Obține resursele materiale necesare. Organizează rațional fluxul și circulația elevilor în spitalul în care se desfășoară stagiul practic și elimină stagnările și interferențele. Pregătește operativ materialele de lucru pentru stagiul următor. Găsește modalități optime de transformare a proiectului în acțiune pedagogică, asigurând rezultate superioare de învățare ale celor instruiți.
- Tutorul de medicină îndeplinește funcția de conducător al procesului de instruire. Coordonează toate acțiunile educative exercitate la lucrările practice, în raport cu obiectivele propuse, imprimă relații de cooperare cu cei instruiți și obține operativ informații cu privire la efectele instruirii, așa încât să regleze procesul de stagiul practic, folosind integral și optim timpul de instruire.
- Tutorul de medicină are funcție de evaluator al rezultatelor. Obține continuu informații de evaluare prin aplicarea unor teste colectivului instruit. Ține evidența dinamicii performanțelor individuale.
- Oferă situații în care să se evidențieze aptitudinile, atitudinile, interesele și opțiunile celor pregătiți față de instruire și profesie. Depistează pe cei cu aptitudini pentru a deveni, la rândul lor tutori, și organizează activități extrainstruire pentru a le dezvolta calitățile.
- Tutorul de medicină are funcție de cercetător în domeniul tehnologiei didactice. El practică variante de tehnologie didactică și le validează pe cele care probează obținerea unor efecte ridicate, cu cea mai mare probabilitate de succes.
- Tutorii de medicină au dreptul și responsabilitatea să definească condițiile de desfășurare a învățământului postliceal de medicină, și conținutul acestuia. Ei stabilesc condițiile necesare pentru a deveni specialiști de medicină, pentru acreditarea și reacreditarea ca tutori de medicină.

Instruirea depinde de trei factori importanți, și anume: de tutor, de cel instruit și de cadrul de desfășurare a instruirii.

- Cunoștințele de specialitate, care urmează să fie transmise elevilor prin predarea unei discipline sau modul de discipline, nu sunt suficiente însă pentru realizarea unei autentice comunicări didactice.
- Nu este suficient să le vorbești elevilor pentru a se realiza învățarea. Actul didactic este o activitate complexă, ce presupune tehnici de muncă eficiente și, deci, nu poate fi limitat la predarea ca simplă expunere.
- Spre deosebire de alte profesii, unde eroarea se poate înscrie în parametri corectabili sau admisibili, în profesia medicală, greșelile comise din neglijență, imprudență sau ignoranță, pot fi ireparabile, soldându-se deseori cu prelungirea suferinței pacientului, cu infirmități și uneori chiar cu moartea.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOS DRU

OAMGMAMR

- De aceea tutorii de practică trebuie să conștientizeze importanța rolului pe care îl au în educația profesională a viitoarelor cadre medicale. Tutorii trebuie să dirijeze capacitatea, priceperea și deprinderile elevului pentru a transforma cunoștințele științifice în instrumente practice.

OBIECTIVELE ACTIVITĂȚII DE TUTORAT

- I. Aprofundarea cunoștințelor de specialitate și aplicarea acestora în contexte variate;
- II. Cultivarea competențelor individuale și de grup în practica elevilor;
- III. Cunoașterea și aplicarea noilor direcții de dezvoltare ale stagiilor de practică ale elevilor în spital, corelate cu noile standarde europene.

Alte direcții de acțiune ale tutorilor în cadrul stagiilor de practică ale elevilor

TUTORELE:

- observă acțiunile și conduita elevilor din timpul stagiilor de practică;
- organizează activitatea fixând programul activității;
- comunica informații științifice, valori morale estetice, culturale și recepționează mesajul elevului. Comunicarea se face atât în funcție de cerințele programei, cât și în raport cu preocupările și interesele cognitive ale elevilor.
- mediază în constituirea relației elev-știință chiar dacă achiziționarea cunoștințelor științifice presupune efortul individual al elevului și activitatea sa individuală de căutare, de documentare, de rezolvare a problemelor;
- conduce, îndrumă, controlează și evaluează activitatea elevului în spital;
- dialoghează cu elevul. Activitatea sa educativă implică un dialog continuu și variat cu elevii. Desfășurarea dialogului tutore-elev solicită un context de relații educative pozitive .
- cooperează cu elevii în realizarea sarcinilor ce revin grupului, în realizarea scopurilor propuse, în desfășurarea activităților, în fixarea unor reguli de conduită, în elaborarea deciziilor;
- stimulează activitatea elevilor prin aprecieri, îndemnuri, prin încurajarea eforturilor pe care ei le fac.
- îi ajută pe elevi în activitatea lor, dându-le sfaturi, arătându-le cum trebuie să procedeze în rezolvarea unei probleme sau în pregătirea practică;
- coordonează relațiile interumane și activitatea grupurilor existente, urmărind întărirea coeziunii grupului;
- orientează acțiunile organizate, urmărind formarea idealului de viață al elevilor, deschizându-le noi perspective;
- caracterizează clasa ca grup educativ, conturând trăsăturile ei specifice, factorii de coeziune care acționează în cadrul ei și perspectivele de dezvoltare.

-Din acest motiv, tutorele trebuie să aibă următoarele competențe și funcțiile principale:

- pedagogică;
- psiho-socială;
- managerială;
- tehnică.

În cadrul stagiului practic tutorele trebuie să urmărească dacă elevul:

- se prezintă cu regularitate la stagiul conform planului;
- poartă echipament de protecție adecvat;
- respectă măsurile de protecție în vederea asigurării securității pacientului și a sa în timpul stagiului;
- conștientizează responsabilitatea sa în menținerea și promovarea sănătății;
- efectuează activități de educație pentru sănătate;
- cunoaște obiectivele de stagiul și cere sprijin pentru realizarea lor, echipei de îngrijire;
- se integrează în echipa de îngrijire a secției;
- participă la îngrijiri conform obiectivelor stabilite sub supravegherea tutorelui/ asistentului medical care se ocupă de îndrumarea și instruirea sa;
- aplică cele 4 criterii în executarea tehnicilor de tratament: confort, securitate, eficacitate, economicitate;
- evaluează corect activitățile desfășurate;
- adoptă un comportament etic în relația cu pacientul.

PARTICULARITĂȚI ALE STAGIULUI PRACTIC ÎN SPITAL

- Familiarizarea elevilor cu diferitele specializări medicale și formarea intereselor față de acestea țin de abilitățile tutorelui. Prin intermediul intereselor profesionale se conturează o anumită relație între

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

posibilitățile și capacitățile individului pe de o parte, preferințele și dorințele sale, pe de altă parte. Aceasta nu apare în mod spontan, ea se elaborează continuu în procesul participării la diferite activități.

- Cunoscând conținutul educativ și având o formare profesională de calitate, tutorele va putea imprima un sens ascendent dezvoltării competențelor elevului.
- Sarcina tutorelui este îndeplinită atunci când în urma procesului de formare este posibilă trecerea de la orientare la autoorientare, concomitent cu rolul activ al elevului, presupunând firesc trecerea de la cunoaștere la autocunoaștere, de la educație la autoeducație, toate acestea realizându-se în procesul educațional condus și dirijat. Astfel dezvoltarea cunoștințelor elevului vor fi canalizate din start pe un traseu care corespunde profesional cu ceea ce urmează să facă, fiindu-i mai ușor în procesul de adaptare la locul de muncă.
- Încă de la începutul stagiului practic, tutorele va prezenta elevului elementele specifice activității de asistent medical.

I. Profesia de asistent medical

1. locul de muncă al asistentului medical;
2. funcții și responsabilități;
3. concepte și teorii.

II. Rolul asistentului medical în pregătirea și asistarea examenelor clinice și paraclinice

1. efectuarea sondajelor și spălăturilor;
2. participarea la punții;
3. administrarea medicamentelor.

III. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni / deficiențe ale aparatului respirator (urgențe):

1. evaluarea funcției respiratorii, investigații paraclinice;
2. evaluarea unor semne și simptome: tuse, expectorație, dispnee, hemoptizie, junghi toracic;
3. îngrijirea bolnavilor cu insuficiență respiratorie acută, astm bronșic, pneumotorax spontan; îngrijirea pacienților cu hemoptizie;
4. îngrijirea pacienților cu ventilație mecanică.
5. intervenții și tratamente specifice: oxigenoterapie, exerciții respiratorii, tehnici de relaxare, monitorizare.

IV. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni / deficiențe ale aparatului cardiovascular (urgențe):

1. supravegherea stării generale a pacienților (supravegherea funcțiilor vitale și vegetative);
2. evaluarea unor semne și simptome: durere, dispnee, cianoză, edem, palpitații;
3. investigații paraclinice (radiologice, funcționale și de laborator);
4. îngrijirea bolnavilor cu edem pulmonar acut, embolie pulmonară, infarct miocardic acut, hipertensiune arterială, stop cardiorespirator;
5. intervenții și tratamente specifice.

V. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni / deficiențe ale aparatului digestiv și ale glandelor anexe:

1. supravegherea stării generale, a funcțiilor vitale și vegetative;
2. investigații paraclinice (radiologice, endoscopice, funcționale, prelevări de produse biologice și patologice specifice);
3. efectuarea tratamentelor de specialitate;
4. evaluarea unor semne și simptome specifice: greață, vărsătură, diaree, constipație, dureri, hemoragie digestivă);
5. intervenții și tratamente specifice.

VI. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni / deficiențe ale aparatului renal (urgențe):

1. supravegherea stării generale și a funcțiilor vitale și vegetative;
2. evaluarea semnelor și simptomelor: durere, tulburări urinare, simptome generale (nervoase, respiratorii, cardiovasculare);
3. investigații paraclinice (radiologice, funcționale și de laborator);
4. efectuarea tratamentului;
5. îngrijirea bolnavilor cu insuficiență renală acută, colică renală, retenție acută de urină;
6. intervenții și tratamente specifice.

VII. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni hematologice:

1. supravegherea stării generale și a funcțiilor vitale și vegetative;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

- 2.investigații paraclinice (radiologice, funcționale, de laborator);
- 3.evaluarea unor semne și simptome: cefalee, amețeală, lipotimie, dispnee,palpitații, inapetență;
- 4.efectuarea tratamentelor;
- 5.îngrijirea pacienților cu: anemie, leucemie, boală Hodgkin;
- 6.intervenții și tratamente specifice: transfuzia, puncția osoasă, etc.

Ore de pregătire practică versus ore de pregătire teoretică

Anul I: 42 săptămâni / Numar total: 1.560 ore (26 credite) din care: invatamant clinic:450

Ore. Anul I: 42 săptămâni. Sem I și Sem II au următoarea structură: 15 săptămâni învățământ teoretic și tehnic și 6 săptămâni de învățământ clinic.

Modul 1:Utilizarea calculatorului si tehnologia comunicațiilor. Total ore: 60 ore/ **din care: laborator 30 ore**

Modul 2:Comunicare profesională. Total ore: 60 ore/ **din care: învățământ clinic 30 ore**

Modul 3:Anatomia și fiziologia omului. Total ore: 120 ore/ **din care: laborator tehnologic 30 ore**

Modul 4:Virusologie, bacteriologie, parazitologie. Total ore: 120 ore/ **din care: laborator tehnologic 30 ore**

Modul 5:Biochimie. Total ore: 60 ore/ **din care: laborator tehnologic 30 ore**

Modul 6:Embriologie și genetică. Total ore: 60 ore **din care: laborator tehnologic 30 ore**

Modul 7:Psihologie generală. Total ore: 120 ore/ **din care: laborator tehnologic 60 ore**

Modul 8:Sociologie, politici sociale și de sănătate. Total ore:120 ore/ **din care: laborator tehnologic 60 ore**

Modul 9:Biofizică și imagistică medicală. Total ore: 60 ore/ **din care: laborator tehnologic 30 ore**

Modul 10:Mediu și sănătate. Total ore: 60 ore/ **din care: învățământ clinic 30 ore**

Modul 11:Educație pentru sănătate. Total ore: 120 ore/ **din care: învățământ clinic 90 ore**

Modul 12:Farmacologie generală. Total ore: 60 ore/ **din care: laborator tehnologic 30 ore**

Modul 13:Bazele științei nursing-ului. Total ore: 120 ore/ **din care: învățământ clinic 60 ore**

Modul 14:Ființa umană și nursing-ul. Total ore: 120 ore/ **din care: învățământ clinic 60 ore**

Modul 15:Semiologie medicală. Total ore: 60 ore/ **din care: învățământ clinic 30 ore**

Modul 16:Tehnici de nursing și investigații. Total ore: 120 ore/ **din care: învățământ clinic 90 ore**

Modu 17: Protecția și securitatea în muncă. Total ore: 60 ore/ **din care: învățământ clinic 30 ore**

Modul 18: Administrarea medicamentelor. Total ore: 60 ore/ **din care: învățământ clinic 30 ore**

Anul II: 42 săptămâni / Numar total: 1.680 ore (28credite) din care: învățământ clinic: 1.008ore

Anul II: 42 săptămâni. Sem I și Sem II au următoarea structură: 12 săptămâni alocate învățământului teoretic și tehnic și 9 săptămâni alocate învățământului clinic.În semestrul II,în săptămânile repartizate învățământului teoretic și tehnic, o zi /săptămâna (cu durata de 8 ore), este prevăzută învățământului clinic corespunzător modulului.

Modul 19:Comunicare în limba modernă. Total ore: 60 ore **din care: laborator tehnologic 36 ore**

Modul 20:Management și legislație sanitară. Totalore:60 ore **din care:laborator tehnologic 36 ore**

Modul 21:Epidemiologie și sănătate publică. Total ore: 120 ore/**din care: învățământ clinic 96 ore**

Modul 22:Principii de bază ale cercetării. Total ore: 60 ore/**din care: învățământ clinic 36 ore**

Modul 23:Pneumologie și nursing specific. Total ore: 120 ore/**din care: învățământ clinic 72 ore**

Modul 24:Cardiologie și nursing în cardiologie. Total ore:120 ore/**din care:învățământ clinic 72 ore**

Modul 25:Gastroenterologie și nursing în gastroenterologie: Total ore: 120 ore/**din care: clinic 72 ore**

Modul 26:Nefrologie, urologie și nursing în afecțiunile renale. Total ore: 120 ore/**din care: clinic 72 ore**

Modul 27:Chirurgie generală și nursing în chirurgia generală. Total ore: 120 ore/**din care: clinic 72 ore**

Modul 28:Chirurgie toracică, cardiovasculară și nursing specific. Total ore:60 ore/**din care:clinic 36 ore**

Modul 29:O.R.L. și nursing O.R.L.. Total ore: 60 ore/**din care: învățământ clinic 36 ore**

Modul 30:Oftalmologie și nursing în oftalmologie. Total ore:60 ore/**din care:învățământ clinic 36 ore**

Modul31:Hematologie și nursing în hematologie. Total ore:60 ore/**din care:învățământ clinic 36 ore**

Modul 32:Ortopedie,traumatologie și nursing specific. Total ore:120 ore/**din care învățământ clinic 96 ore**

Modul 33:Reumatologie și nursing în reumatologie. Total ore: 60 ore/**din care:învățământ clinic 36 ore**

Modul34:Dermato-venerologie și nursing specific. Total ore: 60 ore/**din care:învățământ clinic 36 ore**

Modul 35:Boli infecto-contagioase și nursing specific. Total ore:120 ore/**din care:învățământ clinic 96ore**

Modul 36:Endocrinologie și nursing în endocrinologie. Total ore:60 ore/**din care:învățământ clinic 36 ore**

Modul37:Boli metabolice, de nutriție și nursing specific. Total ore: 60 ore/**din care: clinic 36 ore**

Modul 38:Nutriție și dietetică. Total ore: 60 ore/**din care:învățământ clinic 36 ore.**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

Anul III: 42 săptămâni/ Numar total: 1.680 ore (28 credite) din care: învățământ clinic: 984ore.
Anul III: 42 săptămâni. Sem I și Sem II au următoarea structură: 12 săptămâni alocate învățământului teoretic și tehnic și 9 săptămâni alocate învățământului clinic. În semestrul II, în săptămânile repartizate învățământului teoretic și tehnic, o zi/săptămână (cu durata de 8 ore), este prevăzută învățământului clinic în comunitate.

Modul39:Managementul proiectelor de sănătate. Total ore: 60 ore/**din care: laborator tehnologic 24 ore**

Modul 40:Calitatea serviciilor de nursing. Total ore: 60 ore/**din care: învățământ clinic 36 ore**

Modul 41:Deontologie și etică profesională. Total ore: 60 ore/**din care: laborator tehnologic 36 ore**

Modul 42:Psihologie medicală. Total ore: 60 ore/**din care: laborator tehnologic 36 ore**

Modul 43:Pedagogie. Total ore: 60 ore/**din care: laborator tehnologic 36 ore**

Modul 44:Cercetare în nursing. Total ore: 60 ore/**din care: învățământ clinic 36 ore**

Modul 45:Ginecologie și nursing în ginecologie. Total ore: 60 ore/**din care:învățământ clinic 36 ore**

Modul 46:Obstetrică și nursing în obstetrică. Total ore: 120 ore/**din care:învățământ clinic 72 ore**

Modul 47:Puericultură,pediatrie și nursing specific. Total ore: 120 ore **din care: învățământ clinic 72 ore**

Modul 48:Neurologie și nursing în neurologie. Total ore: 120 ore/**din care: învățământ clinic 84 ore**

Modul 49:Psihiatrie și nursing în psihiatrie. Total ore: 120 ore/**din care: învățământ clinic 84 ore**

Modul 50:Anestezie – terapie intensivă și nursing specific. Total ore: 120 ore/**din care: clinic 96 ore**

Modul 51:Conduită în urgențe medico-chirurgicale. Total ore:120 ore/**din care: învățământ clinic 72ore**

Modul 52:Gerontologie, geriatrie și nursing specific. Total ore:120 ore/**din care: învățământ clinic 84ore**

Modul 53:Oncologie și nursing în oncologie. Total ore: 120 ore/**din care: învățământ clinic 84 ore**

Modul 54:Îngrijiri paliative. Total ore: 120 ore/**din care: învățământ clinic 96 ore**

Modul 55:Nursing comunitar. Total ore: 120 ore/**din care: învățământ clinic 96 ore**

Modul 56:Îngrijiri la domiciliu. Total ore: 60 ore/**din care: învățământ clinic 36 ore**

-Este indispensabilă asigurarea unui echilibru între profesionalizare și specializare. Profesionalizarea asigură un câmp profesional mai larg pe care urmează apoi să se grefeze specializarea. La fiecare stagiu practic, elevul va avea o imagine asupra specializării medicale în care dorește să-și desfășoare activitatea, fără a minimaliza cunoștințele tehnice generale pe care trebuie să le coreleze permanent. Orientarea profesională încă din școală va ține cont de particularitățile, personalitățile elevului adaptate cerințelor contextului social la care se raportează. Orientarea se întemeiază pe ideea potrivit căreia opțiunea este o rezultantă a întregii personalități.

La finele stagiului practic, elevul trebuie:

- să înțeleagă serviciul național de sănătate în vederea promovării menținerii sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor;
- să-și însușească normele de protecția muncii specifice locurilor de muncă unde efectuează instruirea practică;
- să pregătească aparatura și materialele necesare aplicării diferitelor proceduri;
- să aplice diferitele proceduri ca metodă de tratament și recuperare;
- să poată evalua rezultatele obținute la bolnavii îngrijiți;
- să poată aplica cunoștințele acumulate în activitatea practică;
- să-și autoevalueze nivelul de pregătire.

Competențe de evaluare ale tutorelui:

- analizează și evaluează activitatea practică a elevilor pe baza unor standarde minime de competențe profesionale pe care aceștia le cunosc de la începutul stagiilor practice;
- evaluarea este constructivă, reliefează aspectele pozitive și conține propuneri adecvate de înlăturare a minusurilor;
- evaluarea este individualizată prin raportarea performanțelor fiecărui elev;
- tutorul încurajează autoevaluarea ca formă de autoreflexie asupra activității practice;
- tutorul întocmește rapoarte de analiză a activității elevilor;
- evaluarea realizată în cadrul raportului se bazează pe un set de standarde ce evidențiază competențele profesionale pe care trebuie să le dețină în momentul respectiv elevul.

Concepte cheie:

- evaluare/monitorizare;
- metode de evaluare;
- sesiuni de evaluare/demonstrare de competențe;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

- instrumente de evaluare;
- nivele de evaluare;
- standarde.

EVALUAREA STAGIULUI DE PRACTICĂ

-Evaluarea este o componentă principală a procesului de învățământ, alături de predare și învățare, deoarece tutorii sunt datori să-și stabilească din timp când și cum vor verifica nivelul de cunoștințe pentru a atinge obiectivele propuse cu cheltuieli materiale, financiare, de timp și umane cât mai reduse. Fiecare tutore trebuie să-și stabilească o strategie de evaluare pentru a-și fixa data, forma, metodele și mijloacele de evaluare, ca în final, în funcție de concluziile desprinse, elevul să-și dezvolte o strategie de învățare, pentru a-și atinge obiectivele propuse.

-Procesul de evaluare va pleca în primul rând de la:

- ce știu,
- ce înțeleg,
- ce pot să facă, elevii.

CARACTERISTICILE DEMERSURILOR EVALUATIVE

-EVALUAREA INIȚIALĂ, EVALUAREA FORMATIVĂ, EVALUAREA SUMATIVĂ

- Conceperea activității de evaluare într-o viziune dinamică își propune valorificarea concomitentă (operativă) a informațiilor privind rezultatele elevilor pe cele trei momente ale „evaluării în trei timpi” (Ch. Delorme, J. Danieu, I.T.Radu, N.Manolescu):
- evaluarea inițială, care premerge un program de instruire;
- evaluarea sumativă, cumulativă;
- evaluarea continuă, formativă.

-Evaluarea inițială, denumită și evaluare de plecare (de départ) sau evaluare preliminară (Y.Abernot, 1996) are rolul de a cunoaște ce tipuri de cunoștințe și competențe stăpânesc elevii la momentul t0, la începutul unei etape de instruire. Subliniem importanța evaluării inițiale în succesul activității didactice și recunoașterea sa ca un adevărat postulat al teoriei și practicii evaluării în învățământ: „...dacă ar fi să reduc toată psihopedagogia la un singur principiu, eu spun: ceea ce influențează cel mai mult rezultatele învățării sunt cunoștințele pe care elevul le posedă la plecare. Asigurați-vă de ceea ce el știe și instruiți-l în consecință” (D. Ausubel, 1981).

-Evaluarea formativă. Prin introducerea conceptului de evaluare formativă, Cronbach și Scriven (1979) desemnează cel mai bine faptul că evaluarea face parte integrantă din procesul educativ, iar erorile sunt considerate ca momente în rezolvarea de probleme (ca momente ale învățării). Conceptul de evaluare formativă a fost dezvoltat din 1967, trecând de la accepțiuni de opoziție față de evaluarea sumativă, la abordări de înțelegere complementară. Evaluarea formativă, față de evaluarea sumativă care se situează la sfârșitul programului pentru verificarea achizițiilor, este o evaluare care face parte integrantă din procesul de învățare, realizată în toate stadiile acestuia. Forța evaluării formative ar putea fi exprimată într-o idee relativ simplă (Ph.Parrenoud): „este formativă orice evaluare care ajută elevul să învețe și să se dezvolte.”

-Având în vedere atât avantajele, cât și dezavantajele menționate mai sus, evaluarea formativă coordonează crearea instrumentelor evaluative pentru toate nivelurile/disciplinele, în conformitate cu următoarele acțiuni:

- reduce intervalul dintre perioada de instruire și introducerea secvențelor ameliorative pentru programul următor;
- permite cunoașterea dificultăților în asimilarea cunoștințelor;
- elimină stresul provocat de probele de evaluare, efectul de inferioritate dat de clasificare;
- elimină efectul de sondaj: elevii cunosc ceea ce se așteaptă de la ei.

-Prin tot ceea ce presupune (organizare, metodologie de desfășurare, efecte, valorificarea acestora), evaluarea formativă este considerată o componentă fundamentală a strategiei „învățării depline”.

-Evaluarea sumativă este modul tradițional de verificare a pregătirii elevilor care intervine după un ansamblu de sarcini de învățare și care pot corespunde, spre exemplu, unui capitol, unei unități de învățare,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

unui semestru sau an (ani) școlar(i). Spre deosebire de evaluarea formativă care intervine după fiecare activitate, evaluarea sumativă relevă caracterul unui bilanț. Evaluarea sumativă îndeplinește, în principal, o funcție certificativă întrucât ea măsoară suma cunoștințelor achiziționate la sfârșitul unei secvențe pedagogice relativ mari, erorile/lipsa cunoștințelor fiind sancționate. Deși are caracter de „sondaj”, oferă mai puține informații privind pregătirea de ansamblu a elevului, o evaluare sumativă este exprimată, în general, printr-o notă sau reprezintă o medie ori reușita/eșecul la un examen. Evaluarea sumativă ar putea fi definită ca fiind un ansamblu de măsurători (notări) în vederea stabilirii unui bilanț. Are ca destinație certificarea, pe baza unei verificări globale, de mai mare amploare, cum este examenul, situând elevul în raport cu obiectivele atinse. De asemenea, evaluarea sumativă are în vedere clasarea elevilor în raport cu nivelul performanțelor, în vederea unei recrutări, precum este concursul. Rezumând, evaluarea sumativă este caracterizată ca fiind proces de control și selecție, de certificare și selecție.

-Evaluarea periodică se efectuează lunar pentru a constata dacă elevul a reușit să atingă obiectivele instruirii, dar și nivelul de pregătire în acel moment.

-Evaluarea finală se realizează la sfârșitul fiecărui modul, când se analizează întreaga activitate desfășurată de elev în stagiul, se verifică deprinderile practice formate, nivelul de cunoștințe prin colocviu final, efectuarea unor tehnici de tratament învățate de elevi în perioada stagiului (la trei bolnavi).

Evaluarea instruirii practice

-Evaluarea completă și corectă a randamentului elevilor în procesul pregătirii practice va scoate în evidență în ce măsură elevul și-a însușit cunoștințele, priceperile și deprinderile practice, iar instructorului îi va furniza informații despre eficiența activității de instruire. În funcție de momentul efectuării, evaluarea activităților de instruire practică poate fi curentă, la 5 – 10 zile după introducerea în stagiul practic, prin care se poate constata dacă elevul s-a integrat în echipa de îngrijire, dacă acceptă condițiile din secția respectivă sau dacă dorește alte condiții pentru desfășurarea instruirii practice în unitățile sanitare.

Evaluarea stagiului de practică vizează:

- volumul, particularitățile și relevanța activităților desfășurate;
- evaluarea deprinderilor și a cunoștințelor dobândite;
- gradul de îndeplinire a sarcinilor;
- gradul de implicare în activitățile de pe parcursul semestrului;
- frecvența la stagiul de practică;
- gradul de elaborare a caietului de practică (conformitatea caietului de practică și forma lui de prezentare: gradul de informare și documentare, expunerea conținutului, exprimarea și redactarea îngrijită, consultarea bibliografiei și a instrumentelor de lucru, corectitudinea aplicațiilor și a fișelor elaborate).
- La încheierea stagiului de practică, elevul va preda responsabilului de practică caietul de practica.
- De asemenea tutorele de practică va întocmi o apreciere a fiecărui elev pe baza unor criterii stabilite anterior, a modului în care elevul s-a integrat în activitate, și-a format capacitățile, atitudinile, definite prin obiective.

Activitatea de evaluare este orientată în următoarele direcții:

- ✓ analiza activității elevilor;
- ✓ verificarea deprinderilor și priceperilor practice formate, ținând seama de cele patru criterii
- *securitate, eficiență, economicitate, timp*;
- ✓ elevul trebuie să fie capabil să efectueze proceduri specifice stagiului practic efectuat.

Evaluarea activității tutorelui:

- Când?
- Cum?
- Cine?
- Ce instrumente folosim?
- Cum transmitem rezultatele evaluării?

Portofoliul tutorelui:

- diplome certificate de cursuri de perfecționare/educație medicală continuă;
- programul de desfășurare a practicii corelat cu cele școlare;
- evidența orelor;
- analiza punctelor tari și punctelor slabe ale activității de tutorat;
- eficientizarea activității de tutorat;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

- fișe de observare pentru fiecare elev;
- raportul anual asupra activității de tutore;
- proponeri de perfecționare a activității de practică.

Activitatea de tutorat:

- este o activitate didactică;
- un proces de dezvoltare profesională care are ca reper central “învațarea”;
- a deveni tutor este un proces de dezvoltare;
- tutorul este un instrument al schimbării prin care se ridică standardele de calitate în învățământ.

Dezvoltarea profesională a tutorelui:

- dezvoltarea trebuie să se bazeze pe cariera profesională a tutorelui;
- dezvoltarea elevului ca viitor profesionist;
- dezvoltarea carierei profesionale a debutantului;
- autoevaluarea permanentă a activității;
- participarea la programe de EMC;
- supervizare-schimb de experiență-colaborări.

Principii fundamentale și norme de conduită:

- competență profesională**-activitățile sunt tratate cu profesionalism, responsabilitate, eficiență pe baza cunoștințelor și aptitudinilor dobândite;
- integritate**-activitatea este exercitată cu onestitate, corectitudine constituind suportul încrederii și credibilității pe care aceștia o desfășoară;
- obiectivitate**-concluziile și opiniile formulate trebuie să se bazeze exclusiv pe documentele analizate în contextul principiilor, indicatorilor, metodologiilor de evaluare;
- confidențialitate**-tutorii nu trebuie să dezvăluie date, informații și documente despre care iau cunoștință în exercitarea profesiei și să nu utilizeze sau să facă publice aceste informații;
- neutralitate**-tutorii trebuie să se abțină de la exprimarea sau manifestarea părerilor sau opiniilor personale referitoare la documentele analizate cu ocazia desfășurării activității.

Comportamentul personal:

Tutorii vor adopta un comportament de natură să contribuie la creșterea prestigiului profesiei prin:

- devotament față de activitatea desfășurată;
- efort profesional de îmbunătățire continuă a practicilor profesionale;
- instruire și perfecționare profesională și de specialitate pedagogică;
- asigurarea condițiilor pentru creșterea experienței persoanelor cu care colaborează;
- spirit de echipă, curajul opiniilor și modestia.

Ghidul de practică:

- reprezintă un instrument de lucru concret atât pentru tutori și instructor dar mai ales pentru elevi;
- pune la îndemâna celor interesați informații utile și o metodologie compactă de îndrumare, instruire, evaluare și supervizare a pregătirii practice a elevilor și are ca scop îmbunătățirea calității și eficacității pregătirii;
- conține o prezentare a obiectivelor generale și specifice ale pregătirii practice a elevilor, lucruri absolute necesare tutorilor;
- include o descriere a rolurilor și responsabilităților celor implicați în pregătirea practică a elevilor. Această descriere este o serie de sugestii cu privire la organizarea activității practice, care să asigure o pregătire cât mai unitară a elevilor;

-cuprinde de asemenea și recomandări cu privire la întocmirea caietului de practică;

-*La ghid sunt anexate:* acordul de practică, fișa de evaluare a activității elevului, fișa de evaluare a locului de practică, model de caiet de practică, model de structură pentru un studiu de caz.

=*Acordul de practică:* este baza formală de colaborare a școlii cu spitalele;

se încheie între școală, elev, spital și tutore;

va preciza obiectele de învățare ale școlii și obiectivele specifice de îndeplinit,

stabilite de comun acord cu cei implicați.

=*Fișa de evaluare a activității elevului:* trebuie completată de către tutor și este destinată aprecierii calității prestației elevului pe perioada de practică;

=*Fișa de evaluare a locului de practică:* trebuie completată de către elev și este destinată verificării adecvării tutorelui la obiectivele de învățare stabilite în acordul de practică;

=*Caietul de practică:* este un instrument de lucru prin intermediul căruia elevul reflectează zilnic asupra activităților practice desfășurate, precum și asupra dificultăților și reușitelor din timpul practicii;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

=*Studiu de caz*: este realizat de către elev. El constituie o procedură de integrare a mai multor modalități de culegere a datelor empiric (observare, interviu, etc) prin abordarea unui pacient, contribuind și acesta la evaluarea finală a elevului.

-Activitățile desfășurate în cadrul stagiului de practică sunt astfel alese, încât ele să fie relevante domeniului/specializării pentru care se pregătesc elevii, să ofere deschidere către noi obiective și posibilități de aplicare în viitor. În cadrul stagiului de practică, elevii primesc teme conform unei tematici și a unor obiective stabilite de către cadrul didactic responsabil de practică de comun acord cu tutorele de practică desemnat de către instituția partener de practică; acestea vizează cât mai multe dintre competențele elevului practicant și sunt stabilite în beneficiul acestuia.

Organizatorul de practică desemnează un cadru didactic responsabil de practică pentru planificarea, organizarea și supravegherea desfășurării pregătirii practice. Partenerul de practică desemnează un tutore de practică. Acesta, împreună cu cadrul didactic responsabil de practică, definește obiectivele, activitățile și sarcinile concrete pentru perioada stagiului de practică, tematica activităților practice și competențele profesionale care fac obiectul stagiului de pregătire practică.

STAGIILE DE PREGĂTIRE PRACTICĂ A ELEVILOR – UN PAS IMPORTANT ÎN TRANZIȚIA DE LA ȘCOALA LA VIAȚA ACTIVĂ

-Obiectivul general este creșterea adaptabilității pe piața forței de muncă a elevilor și creșterea inserției profesionale a acestora, iar obiectivele specifice sunt: dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor prin adaptarea programelor de instruire practică la cerințele specializării în vederea creșterii inserției profesionale; formarea competențelor specifice ale tutorilor de practică; dezvoltarea unui plan de carieră pentru elevi prin activități de consiliere și orientare profesională.

Rezultate anticipate:

- =Elevii să beneficieze de activități de orientare profesională specializată, coordonați de tutori;
- = Structurarea unui ghid de practica util tutorilor pentru coordonarea elevilor;
- =Acumularea de către elevi a deprinderilor practice necesare;
- =Sporirea capacității de autodecizie, inițiativă, flexibilitate în diferite situații specifice;
- =Dezvoltarea competențelor de comunicare și de lucru în echipă a tutorilor de practică;
- =Familiarizarea instituțiilor implicate cu rolul, competențele și importanța tutorelui în formarea elevilor;

IMPORTANȚA CAIETULUI DE PRACTICĂ:

-Caietul de practică este un instrument de lucru pentru elev și îi oferă acestuia posibilitatea de a cunoaște elementele referitoare la cadrul general de organizare și desfășurare a stagiului de practică, obiectivele și modul de efectuare a acestuia. Conține de asemenea *grila de competențe* vizate de organizatorul de practică și partenerul de practică prin activitățile din cadrul stagiului de practică.

-Trebuie avute în vedere și *fișele de activitate*, practicantul urmând să le completeze. Fiecare fișă are următoarea structură: *tema, activități desfășurate, competențe care elevul le deprinde la finele stagiului, rezultate obținute, dificultăți întâmpinate, observații (referitoare la modul de lucru și la rezultatul obținut), absențele efectuate de către elev, etc.*

-Aceste fișe au menirea de a-l ajuta pe elev să conștientizeze importanța activităților practice la care participă, rolul acestora în dezvoltarea competențelor sale profesionale și astfel, de a crește gradul de implicare a acestuia. În același timp, caietul de practică are rolul de a concretiza analiza și observațiile elevului, servind la o monitorizare eficientă a activităților derulate în activitatea practică. Secțiunea privind criteriile de evaluare prezintă concret modul în care va fi evaluată activitatea elevului, cât și ponderea fiecărei evaluări în nota finală.

αΩ

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

IN CONCLUZIE:

-Având în vedere aspectele pe care în linii mari am încercat să le ating în această lucrare și ținând cont de recomandările pentru formarea profesională ale Uniunii Europene Curriculumul minimal trebuie să satisfacă anumite cerințe.

=Ultimele tendințele sunt ca din bugetul total al timpului de studiu, un minim de două treimi trebuie să fie reprezentat de activitățile practice (lucrări practice de laborator, stagiu clinic, practică în instituții ale sistemului de sănătate) pentru formarea unor competențe și deprinderi clinice, iar restul de maximum o treime trebuie să fie reprezentat de activitățile teoretice (cursuri, seminarii).

-Argumentele acestor concluzii s-au stabilit în urma unor studii riguroase la nivel național și European. Un exemplu pentru susținerea celor dezvoltate în lucrarea prezentată se regăsește în următorul studiu.

-Studiu: Situația forței de muncă din sistemul sanitar românesc.

Cercetarea a fost desfășurată în perioada ianuarie – martie 2009 și a avut ca subiecți 228 manageri din 35 de județe și din București. Subiecților le-au fost adresate un număr de 16 întrebări deschise și una închisă, ei răspunzând la întrebări printr-o adresă oficială. Întrebările au fost adresate, prin intermediul Direcțiilor de Sănătate Publică, tuturor unităților sanitare publice din țară; răspunsurile ne-au parvenit, de la cca. 55% din unitățile sanitare cu paturi din România. Luând în considerare dispersia răspunsurilor pe tipuri de unități și pe regiuni geografice, studiul este reprezentativ la nivelul managerilor din unitățile sanitare din România.

Există un deficit de pregătire a personalului? Dacă da, la ce categorii de personal?

Nu există	54% =====>
Există la nivelul asistenților medicali	24% =====>
Există la alte categorii	6% =====>
Toate categoriile de personal	5% =====>
Există la nivelul asistenților și medicilor	5% =====>
Există în cazul asistenților medicali nou angajați	2% ===>
Există la nivelul pers.auxiliar	2% ===>
Există la nivelul personalului TESA	1% ===>
NR	1% =>
Există la nivelul medicilor	1% =>

-În timp ce cca. 55% dintre manageri consideră că nu există un deficit de pregătire al personalului, 45% dintre ei apreciază că acesta există, având în vedere în acest sens diferite categorii de personal, în special asistenții medicali.

Întrebările au fost de trei tipuri:

1-deficitul de pregătire al personalului care vine de pe băncile școlii(deficit de pregătire la asistenții debutanți, se constată lipsa de pregătire practică, personalul nou angajat necesită o perioadă mare de instruire la locul de muncă, unele școli postliceale scot promoții foarte slab pregătite).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

2-deficitul de pregătire al personalului existent(formarea continuă este deficitară,asistentii doar realizează punctajul necesar,fără a fi interesați să dobândească cât mai multe cunoștințe,deficit mare de pregătire la asistenții medicali deoarece lipsesc cursurile de pregătire).

3-absența anumitor specialiști.

La prima întrebare-răspuns-Suceava „Prea multe facultăți de medicină și școli postliceale ce scot absolvenți „pe bandă” cu variate nivele de pregătire”.

-Maramureș „În ultimii ani a apărut o categorie de personal superficial pregătit și mai ales cu diminuarea responsabilității față de actul medical care rezultă din multiple forme de pregătire cu valoare îndoielnică.

-Suceava: „Pregătire insuficientă (medici și asistenți) în școli pentru medicină de urgență; este nevoie de aptitudini practice și pregătire psihică; cei „slabi de înger” clachează după o vreme, plecând în alte specialități.”

-De asemenea, tot unitățile sanitare mari sunt cele care se plâng în cea mai mare măsură de gradul de pregătire al asistenților medicali proaspăt absolvenți.

La a doua întrebare-răspuns-Călărași: „Deficit de pregătire există datorită sistemului de educație medicală continuă realizată prin simpozioane ce ar trebui înlocuită cu un sistem special de învățământ”.

-Tulcea:„Există deficit de pregătire al personalului din toate categoriile deoarece din lipsa fondurilor instituțiile nu pot respecta legislația muncii în ceea ce privește trimiterea angajaților la cursuri”.

-Cum ați constatat acest deficit?

Deficitul de pregătire constatat „la angajare” se referă la un deficit de pregătire a absolvenților, școlile sanitare postliceale fiind cel mai des indicate ca vinovate de acest deficit, fie sub forma unui deficit de activitate practică, fie ca deficit teoretic și practic.

-Ce soluții de remediere a deficitului de pregătire a personalului le considerați necesare?

Creșterea calității formării inițiale: creșterea ponderii și atenției acordate practicii pe timpul studiilor, o monitorizare a școlilor postliceale, creșterea selectivității admiterii în școlile medicale, revizuirea planurilor de învățământ, examen unic pe țară la absolvirea școlilor postliceale, cursuri de pregătire pentru infirmiere, mai multe ore de pregătire practică în timpul școlii pentru asistenți.

-Măsuri ce privesc formarea profesională: Proiectarea unei metodologii de estimare a nevoilor de pregătire profesională în concordanță cu nevoile de acoperire a necesarului de personal, cursuri de formare în domeniul comunicării cu pacientul, o mai bună pregătire profesională, îmbunătățirea competențelor personalului existent și policalificare, organizarea unor cursuri privind prevenirea și soluționarea conflictelor (tehnici de soluționare a conflictelor), corelarea nevoilor sistemului sanitar cu formarea profesională, cursurile de perfecționare să se organizeze la nivel local și cu titlu gratuit, asigurarea pregătirii manageriale a medicilor și asistenților, cursuri de management pentru toți șefii de secție, creșterea numărului de competențe necesare în domeniile deficitare, efectuarea orelor de educație medicală continuă cu scopul perfecționării și nu pentru obținerea creditelor, efectuarea a 2 cursuri pe an în fiecare specialitate, reorganizarea sistemului de învățământ postliceal sanitar pentru creșterea nivelului de pregătire teoretică și practică a absolvenților.

Corolare:

-Profesorii sunt modele și mentori... Modele pentru simplul fapt că te fac să îi privești cu respect, îți dorești să ajungi la fel ca ei, să îi întreci, să acumulezi mai multe informații.

-Când vezi un profesor care predă implicându-se cu totul, care pune viață în ceea ce zice, care însuflețește prelegerea respectivă, atunci te face să devii mai interesat, să privești lucrurile care îți sunt expuse cu mai multă considerație. Pur și simplu ești absorbit, simți că în tine s-a trezit o curiozitate care nu îți dă pace.

✓ ***Calitatea de tutore ne obligă să fim parte integrantă în formarea urmașilor noștri.***

Gabriela DEDIU

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

SENSURILE TERMENILOR FOLOSITI

- 1. Activitatea tutorială**- Nu numai procesul educațional necesită schimbări, ajustări, ci și rolul profesorului capătă noi dimensiuni modificându-se din acela de “îndrumător la fiecare pas” în cel de “ghid la nevoie”(Stephenson, 2002),
- 2. Competența** - reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat, cunoștințe, abilități și alte achiziții constând în valori și atitudini, pentru rezolvarea cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea , profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență;
- 3. Competențele profesionale** - sunt un ansamblu unitar și dinamic de cunoștințe și abilități. Cunoștințele se exprimă prin următorii descriptori: cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific, explicare și interpretare. Abilitățile se exprimă prin următorii descriptori: aplicare, transfer și rezolvare de probleme, reflecție critică și constructivă, creativitate și inovare;
- 4. Competențele transversale** - reprezintă achiziții valorice și atitudinale care depășesc un anumit domeniu/program de studiu și se exprimă prin următorii descriptori: autonomie și responsabilitate, interacțiune socială, dezvoltare personală și profesională.
- 5. Cunoștințele** - reprezintă rezultatul asimilării, prin învățare, a unui ansamblu de fapte, principii, teorii și practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studii;
- 6. Educația** - este ansamblul proceselor de punere în aplicare a programelor și activităților de învățare și formare de competențe academice sau profesionale.
- 7. Educația și formarea profesională** - este ansamblul coerent și continuu de activități și experiențe de învățare prin care trece subiectul învățării pe întreaga durată a traseului său educațional formativ;
- 8. Evaluarea rezultatelor învățării** - reprezintă procesul prin care se stabilește faptul că o persoană a dobândit anumite cunoștințe, deprinderi și competențe;
- 9. Funcția pedagogică** a tutorului este una care se dezvoltă în jurul facilitării învățării.
- 10. Funcția psihosocială** constă din promovarea unui mediu social prietenos, esențial pentru învățarea .
- 11. Funcția managerială** implică norme în organizarea agendei de lucru a tutorului, organizarea sistemului învățării și a obiectivelor învățării, precum luarea deciziilor în cadrul procesului de facilitare, dar și în comunicarea cu instituția.
- 12. Funcția tehnică** depinde de tutor, acesta fiind nevoit să se familiarizeze el mai întâi cu noua tehnologie, urmând apoi să fie capabil să transfere nivelul de cunoștințe elevilor.
- 13. Îmbunătățirea calității educației** - semnifică evaluarea, analiza și acțiunea corectivă continuă din partea furnizorului de educație/unității/instituției furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea standardelor de referință;
- 14. Rezultatele învățării** - reprezintă ceea ce o persoană înțelege, cunoaște și este capabilă să facă la finalizarea unui proces de învățare. Rezultatele învățării se exprimă prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite pe parcursul diferitelor experiențe de învățare formală, non-formală și informală;
- 15. Sistemul tutorial** - semnifică organizarea activităților didactice în învățământ de către un tutor și asigură:
  - a) desfășurarea activităților de învățare și evaluare atât la distanță, cât și în sistem față în față;
  - b) organizarea pe discipline și grupe care cuprind maximum 25 de elevi/cursanți;
- 16. Societatea cunoașterii** - este o societate în care cunoașterea constituie principala resursă, fiind creată, împărtășită și utilizată pentru a genera prosperitate și bunăstare membrilor săi;
- 17. Standardul** - reprezintă descrierea cerințelor formulate în termen de reguli sau rezultate, care definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație. Orice standard este formulat în termeni generali sub forma unui enunț și se concretizează într-un set de indicatori de performanță. Standardele sunt diferențiate pe criterii și domenii.
- 18. Validarea rezultatelor învățării**-reprezintă procesul prin care confirmă că rezultatele învățării dobândite de o persoană, evaluată și certificată, corespund cerințelor specifice pentru o unitate sau o calificare;
- 19. Transferul rezultatelor învățării**-reprezintă procesul prin care rezultatele învățării și creditele asociate acestora sunt transferate și integrate în programul de formare profesională;
- 20. Tutorul – persoana „pivot” în cadrul procesului de învățare.**Înțelesul termenului de tutor are conotații diferite în diverse zone geografice ale lumii. Dacă pentru **Europa** (în care este inclusă și România) tutorul se numește **tutor** și are rol didactic, în alte state ale lumii, cum ar fi S.U.A., Australia, tutorul are alte denumiri, precum **profesor (online teacher)** în **America** și **lector (online lecturer)** în **Australia**.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

ANEXE:**A)I.Fisa de indrumare si evaluare specifica a elevului in stagiul practic:****STAGIU PRACTIC DE _____ SI NURSING SPECIFIC:***La sfarsitul stagiului de practica elevul va fi capabil sa:*

- 1) evalueze funcțiilele specifice, investigațiile paraclinice,
- 2) evalueze unele semne și simptome specifice și să îngrijească bolnavii,
- 3) îngrijească pacienții asistați specific,
- 4) facă intervenții și tratamente specifice.

SCOALA POSTLICEALA SANITARA _____-SPECIALITATE ASISTENT MEDICAL GENERALIST- BUCURESTI
--

TUTORE: _____

SPITALUL: _____

VALIDAREA STAGIU PRACTIC DE _____ SI NURSING SPECIFIC LA ELEVII DIN ANUL _____

ELEVUL: _____

DATA /DURATA

STAGIULUI: _____

<i>Calificative-Foarte bine:FB-Bine:B-Suficient:S-Insuficient:I</i>	examinare	reexaminare
La sfarsitul stagiului de practica elevul trebuie sa fie capabil sa:		
1. Recunoasca semnele clinicespecifice :	[ ]	[ ]
2. Recunoasca afectiunile specifice :	[ ]	[ ]
3. Identifice modalitati culegere date :	[ ]	[ ]
4. Sa sintetizeze informatiile :	[ ]	[ ]
5. Sa identifice problemele de dependenta:	[ ]	[ ]
6. Sa identifice diagnostice de ingrijire:	[ ]	[ ]
7. Sa stabileasca prioritatile de ingrijire :	[ ]	[ ]
8. Sa stabileasca interventiile proprii :	[ ]	[ ]
9. Sa stabileasca interventiile delegate :	[ ]	[ ]
10. Sa cunoasca instrumentele si materialele necesare:	[ ]	[ ]
11. Sa poata face pregatirea psihica si fizica a pacientului :	[ ]	[ ]
12. Sa cunoasca si sa participe la interventiile specifice:	[ ]	[ ]
STAGIU VALIDAT : -examinare	DA [ ]	NU [ ]
-reexaminare	DA [ ]	NU [ ]

-examinare-

Numele si semnatura tutorelui : _____

Numele si semnatura elevului : _____

-reexaminare-

Numele si semnatura tutorelui : _____

Numele si semnatura elevului : _____

II.Fisa de recuperare/evidenta a absentelor de la modulele de practica:

ELEVUL: _____

DATA /DURATA

STAGIULUI: _____

Nr crt.	Absente in timpul stagiului practic/modulul/ data	Recuperare absente din stagiul practic/modulul/ data
1	Stagiul nr...../modulul nr.....	Stagiul nr...../modulul nr.....
2	Stagiul nr...../modulul nr.....	Stagiul nr...../modulul nr.....
3	Stagiul nr...../modulul nr.....	Stagiul nr...../modulul nr.....
4	Stagiul nr...../modulul nr.....	Stagiul nr...../modulul nr.....

Numele si semnatura tutorelui : _____

Numele si semnatura elevului : _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

III.FISA DE EVALUAREA ACTIVITATII GENERALE A ELEVULUI IN PERIOADA DE PRACTICA:

Elevul _____

Din anul _____ Grupa _____

A efectuat stagiul de practica la _____

Tutore _____

Avand in vedere urmatoarele criterii:

1.Folosirea eficienta a timpului de lucru(prezenta, punctualitate, respectarea programului de lucru, rezolvarea la timp a sarcinilor ce i-au fost repartizate).

=Se acorda calificativul:

-foarte bine[ ] -bine [ ] -satisfacator [ ] -suficient[ ] -insuficient[ ]

2.Atitudinea fata de institutie(interesul si dorinta de a cunoaste, respectul pentru rolul si scopurile spitalului, atitudine corecta fata de colegi si tutore).

=Se acorda calificativul:

-foarte bine [ ] -bine [ ] -satisfacator[ ] -suficient [ ] -insuficient[ ]

3.Interesul fata de dobandirea deprinderilor si abilitatilor necesare profesiei de asistent(seriozitate si constiinciozitate, interes pentru a invata din experientele practice, de a aplica teoriile in practica, atitudine profesionala, deprinderea lucrului in echipa, bunavointa, intelegere, spirit de initiative, responsabilitate).

=Se acorda calificativul:

-foarte bine[ ] -bine[ ] -satisfacator[ ] -suficient[ ] -insuficient[ ]

Recomandari pentru elev: _____

Alte observatii: _____

Data: _____

Tutore: _____

B) I.EVALUAREA LOCULUI DE PRACTICA DE CATRE ELEV

Elevul _____

Din anul _____ Grupa _____

A efectuat stagiul de practica la _____

Tutore _____

In ce masura considerati ca stagiul de practica v-a fost util?

1.in mare masura

2.in mica masura

3.prea putin

Care au fost aspectele pozitive ale practicii? _____

Care au fost aspectele negative ale practicii? _____

Cum ati colaborat cu tutorele? _____

Cum ati aprecia calitatea instruirii practice? _____

Considerati ca acest loc de practica ar putea fi recomandat si altor colegi?

Da

Nu

Va rugam sa adaugati orice alt comentariu pe care-l considerate necesar, in legatura cu acest stagiul de practica. _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

II. MODEL DE EVALUARE A TUTORELUI DE CATRE ELEV

Elev _____

TUTORE _____

SPITAL/SECTIA _____

PERIOADA _____

1. Care a fost frecvența sedintelor de îndrumare planificate? _____

2. Apreciați receptivitatea tutorelui față de întrebările și problemele ridicate de dumneavoastră

-foarte accesibil [ ] -indiferent [ ] -deloc accesibil [ ]

3. În ce măsură tutorele s-a implicat și v-a sprijinit în activitatea practică?

-în foarte mare măsură [ ] -indiferent [ ] -deloc [ ]

4. În general, cum ați aprecia activitatea tutorelui.

-foarte bună [ ] -bună [ ] -satisfacătoare [ ] -destul de slabă [ ] -slabă [ ]

Semnatura _____

Data _____

FIȘA DE EVALUARE A CAIETULUI DE PRACTICĂ

gradul de evaluare

CRITERII DE EVALUARE A CAIETULUI DE PRACTICĂ	1	2	3	4	5
Gradul de elaborare a caietului de practică					
Conformitatea caietului de practică					
Forma de prezentare a caietului de practică					
Gradul de informare și documentare					
Corectitudinea fișelor elaborate					
Corectitudinea traducerilor / aplicațiilor					

CRITERII DE EVALUARE FINALĂ

Evaluarea finală	
Evaluările pentru stabilirea notei finale:	Ponderea evaluării în nota finală, %
Evaluarea tutorelui de practică	50%
Conformitatea caietului de practică	50%
Modalitatea de examinare finală: colocviu	
Cerințele minime de promovare □ (obținerea notei 5)	Cerințele de promovare cu nota maximă □ (obținerea notei 10)
minim 30 puncte, din care: - 15 puncte pentru activitatea de practică monitorizată de tutore - 15 puncte pentru conformitatea caietului de practică	maxim 60 puncte, din care: - 30 puncte pentru activitatea de practică monitorizată de tutore - 30 puncte pentru conformitatea caietului de practică

□ Grila de punctaj: 30-35 puncte: nota 5; 35-40: nota 6; 40-45: nota 7; 45-50: nota 8; 50-55: nota 9; 55-60: nota

ACORD DE PRACTICA

In perioada _____ elevii:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

De la Școala postliceală _____, specialitatea _____ vor efectua stagiul de practică la: _____

In această perioadă, elevii vor urmări realizarea obiectivelor generale și specific înscrise în caietul de practică, vor îndeplini activitățile oferite de instituție, corespunzător pregătirii teoretice dobândite în anii

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

de studii, intr-un program de ___ore, ___zile pe saptamana, sub indrumarea tutorelui, desemnat de conducatorul institutiei.

Obiectivele cuprinse in program si activitatile stabilite de institutie pentru realizarea acestora, in perioada stagiului de practica, sunt urmatoarele:

Obiective: _____

Activitati: _____

La incheierea stagiului de practica elevii vor primi din partea tutorului calificativul care se va inscrie in fisa individuala de evaluare.

Tutore: _____

Student: _____

Indrumator: _____

Data: _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

OAMGMAMR

MODEL DE APRECIERE A INSTRUIRII PRACTICE

Serviciul (Secția) .....
 Numărul absențelor .....
 Numele elevului ..... Prenumele .....

Aptitudini generale

Această apreciere trebuie completată înainte de sfârșitul perioadei de stagiul de asistență care a asigurat încadrarea elevului. Această apreciere va fi comunicată elevului de tutorele responsabil de stagiul, la sfârșitul perioadei de stagiul.

Capacități personale	Insuf.	Suf.	Bine	F. Bine
punctualitatea				
Dovedește tect și discreție - în ținută				
- în exprimare				
- în raporturile cu ceilalți				
Este capabil de inițiativă				
Dovedește curiozitate intelectuală				

Capacități tehnice	Insuf.	Suf.	Bine	F. Bine
Execută tehnicile de tratament – metodic				
- cu dexteritate				
- respectând regurile de igienă				
Este capabil să-și evalueze munca				
Caută să-și însușească sau să-și dezvolte cunoștințele teoretice și practice despre îngrijiri				

Capacități relaționale	Insuf.	Suf.	Bine	F. Bine
În funcție de scopul urmărit stabilește o comunicare adaptată				
- cu persoanele îngrijite				
- cu restul echipei				
Prezintă aptitudini necesare pentru a stabili sau a menține relația cu persoana îngrijită				
- observația				
- ascultarea				
- cunoașterea de sine				
- comunicarea				
Capacități organizatorice				
Evaluează acțiunile întreprinse				
Asigură transmiterea informațiilor semnificative				

În ce direcție trebuie să facă elevul un efort deosebit?

.....
 .....

Aprecieri generală .....

Data ..... Semnătura tutore ..... Semnătura elev.....

ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA STAGIULUI DE PRACTICĂ

<i>Nr.crt</i>	<i>tematica</i>	<i>spitalul</i>	<i>Tutore de practica</i>	
<i>1</i>				
<i>2</i>				
<i>3</i>				
<i>4</i>				

FIȘE DE ACTIVITĂȚI: (pe fiecare saptamana de stagiu)

- ✓ SĂPTĂMÂNA _____
- ✓ Tema: _____
- ✓ Activități desfășurate: _____
- ✓ Competențe dobândite: _____
- ✓ Rezultate obținute: _____
- ✓ Surse bibliografice: _____
- ✓ Dificultăți întâmpinate: _____
- ✓ Dificultăți întâmpinate: _____
- ✓ Observații (*referitoare la modul de lucru și la rezultatul obținut*):
_____

FIȘA DE EVALUARE A COMPETENȚELOR OBTINUTE

COMPETENȚELE OBTINUTE	GRADUL DE EVALUARE				
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
COMPETENȚE PROFESIONALE					
COMPETENȚE TRANSVERSALE	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>

Data susținerii:

Tutore de practică:

Responsabil de practică:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRU

OAMGMAMR

BIBLIOGRAFIE SELECTIVA

Agentia Statelor Unite pentru Dezvoltare Internationala
MANUALUL FORMATORULUI aspecte de etica si deontologie profesionala
iulie 2005.

- Cerghit I. Metode de învățământ, EDP, București, 1997
Cociuba P. Perfecționarea lecției în școala modernă, Editura Economică, București, 2000
- Cucoș C. Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1996
- Cristea S. (coord) Curriculum pedagogic, EDP, București, 2006
- Crețu C. Curriculum diferențiat și personalizat, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Druță M. E. Didactica disciplinelor economice, Ed. ASE, București, 2002
- Ionescu M., Radu I. Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1995
- Iucu R, Formarea cadrelor didactice. Sisteme. Politici. Strategii, Editura Humanitas, 2006
- Jinga I., Negreț I. Învățarea eficientă, EDITIS, București, 1994
- Joița E. Eficiența instruirii, EDP, București, 1998
- Manolescu M. Evaluarea școlară, Editura Meteor, București, 2006
- Neacșu I. Instruire și învățare, ediția a II-a, revizuită, EDP, București, 1999
- Nițucă C., Stanci I. Didactica disciplinelor tehnice, Editura Performantica, 2006
- Onu P., Luca C. Introducere în didactica specialității – discipline tehnice și tehnologice, Editura Polirom, Iași, 2004
- Onu P., Luca C. Didactica specialității, Editura „Gh. Asachi”, Iași, 2002
- Radu, I. T. Evaluarea în procesul didactic, EDP, București, 2000
- xxx Curriculum național (www.edu.ro)
- xxx Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare pentru aria curriculară „Tehnologii”, MECT
- Xxx Psihologie adulti – suport de curs
Xxx Pedagogie 2 / TEORIA SI METODOLOGIA INSTRUIRII;
TEORIA SI METODOLOGIA EVALUĂRII
Xxx Curs formare profesionala pentru ocupatia - tutor/mentor -